

Suchom stresované porasty - ako z nich vyprodukovať čo najkvalitnejšie objemové krmivo (Dan Undersander)

Správny manažment suchom stresovaných porastov zvýši mieru zachovania dobrej úrody a zníži straty pri produkcii objemových krmív. Silážovanie lucerny, sena z pestovaných tráv, lúčneho sena, ako aj kukurice, má svoje individuálne špecifiká.

Lucerna (Alfalfa)

Stres, vyvolaný nedostatkom vlhky má na porast lucerny nasledujúce vplyvy:

- Inhibovaný vývoj-rast buniek.
- Počet bazálnych pukov a výhonkov, resp. stebiel je nižší, ak je sucho počas prvých 14 dní po kosbe.
- Kratšie internódiá stebiel a tým pádom nižšie nasadený kvet.
- Listová plocha a jej rast je menší, hoci nie až tak redukovaný, ako je to pri raste stebiel. Pomer list/steblo je preto pri nedostatku vlhky vyšší.
- Obsah dusíkatých látok v stonkách je vyšší, kým obsah dusíkatých látok v listoch sa znižuje. Celkový obsah dusíkatých látok v rastline preto môže byť nižší. Samozrejme to závisí od obdobia a trvania sucha.
- NDF je vo všeobecnosti nižšia, takisto to závisí od obdobia a trvania sucha.

Odporúčania:

1. Ak je porast vyšší ako 25 cm a v kvete, odporúčame ho, v prípade ekonomickosti skosiť. Suchom stresovaná lucerna by sa mala zberať pri štandardnej výške kosby. Zvyšovať výšku kosby neprináša žiadne výhody. Lucerna dokáže dorásť z axilárnych púčkov nachádzajúcich sa vyššie na strnisku, avšak tieto sú menšie a tvoria nižší prírastok ako steblá rastúce z „korunkových púčkov“. Nakoľko kvalita s dozrievaním neklesá tak rýchlo, ako je to za normálnych (vlahových) podmienok, nechajte rastliny pred kosbou zakvitnúť na 100%, z dôvodu tvorby rezerv neštruktúrnych uhľohydrátov.
2. Ak je porast v kvete vysoký 25 cm alebo menej, nekoste ho. Nechajte nové steblá dorásť cez aktuálny porast. Kosba rast neurýchli.
3. Dbajte, aby bola úrodnosť pôdy na optimálnej úrovni.
4. Dbajte na čistotu porastu z hľadiska výskytu škodcov (poškodenie porastu hmyzom a pod.).
5. Novozaložené porasty by nemali byť kosené počas sezóny, ale až koncom augusta, ak pozorujete, že ich rast je primeraný. Takisto je možné uskutočniť kosbu v neskorej jeseni. Kľúčové je načasovať kosbu tak, aby už lucerna opätovne nedorastala, resp. aby pred mrazmi neprerástla výšku 20 cm.

Trávy pestované na ornej pôde

Vplyv nedostatku vlhky na trávne porasty je podobný ako je tomu u lucerny, s tým rozdielom, že ak majú rastliny vyvinuté steblá, kvalita trávneho krmiva môže byť vplyvom sucha skôr znížená ako zvýšená. Väčšina trávnych porastov býva v suchu nižšia, má však viac listov ako stebiel.

Odporúčania:

1. V prípade dobrej tonáže a/alebo výšky viac ako 20-25 cm odporúčame skosiť.
2. Pre stimuláciu jesenného rastu sa v prípade výskytu zrážok odporúča prihnojenie dávkou cca. 45 kg N/ha, zhruba v polovici augusta. Nesmie to však byť maštaľný hnoj, nakoľko tento sa rozkladá a uvoľňuje príliš pomaly, čo je pre jesenný rast nedostatočné.

Lúčny porast, pastva

Situácia: Väčšina lúčnych porastov je v čase sucha nízka, v prípade výskytu zrážok a dostatočného množstva dusíka však dobre dorastajú.

Odporúčania:

1. Pre využitie výhod existujúcej vegetácie odporúčame spásať dobytkom priamo na pasienkoch.
2. Pokiaľ je to možné, koste vysoký a hustý porast.
3. Pre stimuláciu rastu prihnojte cca. 45 kg N/ha, čo najskôr po 1. auguste.

Kukurica na siláž

Situácia: Veľa porastov je zakrpatených a niektoré sú výrazne zahorené.

Odporúčania:

1. Rastliny ešte môžu porásť, na silážovanie majú v tomto období príliš vysokú vlhkosť. Pred kosbou alebo vakovaním premerajte vlhkosť materiálu, nakoľko vysoká vlhkosť môže obmedziť fermentáciu a straty spôsobené presakovaním.
2. Ak porast zvieratá skrmujú priamo (v zelenom), treba dať pozor na toxicitu nitrátov. Tento problém sa vyskytuje najmä v období sucha, pri raste nižšom ako 50% normálu a/alebo v prípade vysokých dávok hnojenia dusíkom. Vzorky odobrané za účelom analýzy obsahu nitrátov musia byť buď zanalyzované okamžite alebo zmrazené pretože obsah nitrátov v tkanivách klesá už po 3-4 hodinách. Ak sú jeho hladiny vysoké, použite zrno iný druh zeleného krmiva (napr. seno) a čerstvým kukuričným materiálom krmte až popoludní.